

AMERIŠKA DOMOVINA

**Justice
to all!**

"American Home"

NO.60

FRIDAY MAY 21st 1920.

LETO XXIII. — VOL XXIII.

Ali je to usoda ali pa hudobna roka?

— Pozno kazen je dobil Ben Ackerman. V sredo je bil obsojen na eno leto jete, ker se leta 1917 ni registriral za vojaško službo.

London, 20. maja. Angleški kralj Jurij V. je postal tak siromak, da je kupil par overalls za \$5.00, katere sedaj nosi vsako jutro, ker je obleka predraga. Overalls sleče le, kadar sprejema mintire in poslane in kadar gre na kosilo k svoji ženi. Ker ima angleški kralj na leto samo devet milijonov dolarjev plače, je res siromak in si bo veliko prihranil, ker bo nosil overalls.

— Po mestu se plazi nek zamorec, ki ponoči obiskuje stanovanja, kjer ve, da so ženske. Dasi ga lovi nad sto policistov, pa ga niso mogli izslediti. Neke korajžno 16 letno dekle ga je prepodilo v sredo zvečer s kričanjem in praskanjem. Napadel je že nad 40 žensk.

— V četrtek so na Common Pleas sodniji dobili sledeči Slovenci državljanstvo papi-rje: Mihael Sušteršič, Josip Valenta, Alojzij Pavše, Mike Pirnat, Frank Pečjak, Miha-el Zaman, Josip Prijatelj, Frank Pečjak, John Glavich, Josip Konečnik, Frank Ka-car, Pavel Tomičič. Skoro vsi ti so obiskovali večerno državljansko šolo lansko le-to. Izmed 37 oseb, ki so do-bile državljanstvo v četrtek, jih je bilo 12 Slovencev, to-rej ena tretina, docim je bilo med prosilci zastopanih 12 narodov. Mi smo torej v dr-žavljanstvo vedno bolj pri-

Nā svetu živi se vse narobe — ni v arhiv naših več svetlobe odkar je svet razum prodal, hudiču v bratstvo roko dal.

Ivan Zorman.

— Pred kratkim smo poročali, da se je vrnil iz Jugoslavije Mr. Leopold Pucelj, potem ko je kot dobrovoljec dve leti služil v armadi in se udeležil krvavih bitk. Ko je bil na bojišču ranjen, je zgubil svoj prvi ameriški papir. Po prihodu v Cleveland je šel na sodnijo, da mu dajo duplikat prvega papirja, naka prosi za drugi papir. Toda sodnija ni hotela dati duplikata z izjavo, da je služil "tuji armadi". To nas je toliko pogrelo, da smo se obrnili na kongres s pritožbo, katere konec je bil, da je kongres zapovedal sodniji Mr. Pucelju nemudoma izročiti duplikat prvega papirja. Mr. Pucelj je prosen, da se oglasi v našem uradu, da dokončamo to stvar. Mi smo že tedaj obljubili, da se poženemo za to stvar. Kajti Pucelju se je godila velika krivica.

— Glasov natančne preiskave od strani žalskega odbora potrebuje Cleveland dvesto novih sol, ki bodo vsajale \$30.000.000.

"AMERISKA DOMOVINA" (AMERICAN HOME)

NAPOČNINA:
Za Ameriko - - - \$4.00 Za Cleveland po pošti - \$5.00
Za Evropo - - - \$5.50 Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
810 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 180

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 60. Fri. May 21st 1920.

Kaj hočejo profitirji?

Iz roke svobodnega ameriškega državljanca so že zdavnaj iztrgali vinsko čašo. Dejstvo je, da se je večina ljudi potem, ko jim je bila iztrgana iz rok priljubljena čaša, obrnila proti čaju in kavi, sladkorju in candy, kajti človek ima navado in nekaj mora uživati za pobojšek.

Toda nova nevarnost preti sedaj Ameriki in sicer primanjkuje sladkorja. In sedaj ne bodejo mogli sladiti niti kave niti čaja, kakor bi človek želel, in pričakovati je, da bo v kratkem zmanjkalo vseh sladkosti.

In kar je najbolj čudno pri tem je: V deželi je dovolj sladkorja skritega, pa ga ne dajo ven. So mesta v Ameriki, ki niso imela že skoro en mesec sladkorja. Položaj je postal tako kritičen, da je bil generalni pravnik Pamer prisiljen poklicati v Washington barone sladkorja, "da se nekaj ukrene in naredi za zboljšanje razmer".

Palmer se je že večkrat vtaknil v enaka vprašanja, toda s takim uspehom, da mi vsi skupaj danes čutimo. Kakor hitro je začel Palmer preganjati truste ter jim groziti, so se slednji zvezinega generalnega pravnika tako ustrašili, da so hitro zvišali ceno sladkorju, češ, ako nas Palmer kaznuje z denarno globo, bomo imeli denar takoj pripravljen, da plačamo. Današnja draginja presega vse meje, posebno kar se tiče sladkorja. In vse skupaj je le umetno narejeno. V Ameriki je danes 8.000.000 funtov sladkorja, katerega so trstniki kupili po 5 do 8 centov funt, in ta sladkor sedaj držijo v svojih zalogah toliko časa, da bodo lahko dobili zanj po 35 centov funt na debelo.

Sladkor ni samo sredstvo, da si z njim posladimo te ali one hrane. Za gotove kemične procedure v našem telesu, za živež, je sladkor in alkohol neobhodno potreben. Sladkor ni samo sladkor, to je, sredstvo za posladitev, ampak je jako važen del človeške hrane, ker potencira energijo, zdravi napetost mišic, kajti sladkor ni nič drugega kot karbohidrat; ves človeški organizem ga jako potrebuje. Brez sladkorja otroci zaostanejo, oslabijo in umrejo.

Odvzeli so nam alkohol, in sedaj nam preti nevarnost, da zmanjka sladkorja. In pomanjkanje sladkorja je pojava, s katero mora vlada računati. Predsednika Wilsona so že opozorili na to. Ko zmanjka sladkorja, tedaj ne bomo mogli piti niti kave, niti čaja, in tedaj bodejo ljudje še v večji meri iskali alkoholne pijače. Pomanjkanje sladkorja lahko povzroči take nemire med narodom, da ne bo sladko živeti, ampak precej grenko.

Torej kaj hočejo brezvestni profitirji? Ali hočejo Ameriko pripeljati na rob propada, izrabiti potrpežljivost ameriškega naroda so skrajnosti in si skopati grob, kamor telebnejo, če ne nehajo puščati kri iz žil ameriškega naroda.

RUBELJ. Poroča se, da se danes dobi 4000 ruskih (boljševiških) rubljev ravno za en ameriški dolar. Prijatelj nam je rekel, da rubelj nima nobene vrednosti več, kdo ga bo torej še iskal. Toda temu ni tako. Boljševiški papirnat rubelj ima še nekaj veljave, in 4000 teh rubljev se lahko uporabi sledeče:

Papir za brisanje britve, kadar se brijete, imate lahko za 5 let. Dvatisoč namiznih prtičkov lahko naredite iz 4000 rubljev. Entoskočkrat lahko peč zakurite. 4000 komadov papirja za toilet.

Ne prezirajte torej ponižnega rublja!

REPUBLIKA. V Ljubljani so hoteli narediti boljševiško republiko. Najete barabe, podkupljene z laškim denarjem in madžarsko slivovko so začeli ustanavljati republiko na ta način, da so povzročile smrt 13 oseb, med temi nedolžnega otroka. Tu v Ameriki so šli REPUBLIKANCI pred kongres in slovesno povedali, da Jugoslavlani nečejo Trsta niti Istre, a starokrajški REPUBLIKANCI so šli na ulice in začeli klati duhovne in usmiljene sestre, ki strežejo ranjencem. Kanali! Žal, da ni v Chicagi niti v Jugoslaviji upeljana bastonada (24 ur na dan) za enake izrode!

RACUNE Republikanskega Združenja je pajek pregrešil s svojo mrežo, muhe (zlati dolarji milijonskega sklada) so pocrkale, izpita jim je kri, kolovodje so se med seboj sprli, a Italijan, proti kateremu je bil namenjen milijondolarski fond, mobilizira v Logatcu, da zasede nadaljne jugoslovanske kraje. Če je kdo uprizoril kdaj v Ameriki nezasišano nesramen bluff in sramoto, so to storili Zavrtini in njegova kompanija.

CHICAGO je najbolj čisto mesto v Zedinjenih državah v moralnem oziru, pravi čikaški policijski načelnik. Kogar hočejo bogovi pogubiti, tega udarijo s slepoto!

DEMOKRACIJA in svoboda je danes na vrhuncu in najbolj priljubljena vsakemu narodu. En narod hoče drugemu osvoboditi — njegovo zemljo.

TROBILA Rep. Združenja so prinesla vest, da je naš list "dvo-tednik". Mi se podamo. Spoznaj najprvo samega sebe, izprašaj si vest, potem pa hodi nad druge. Manj dela, pa tisto dobro, veliko kričanja pri dnevniku vsak dan še ne pomeni, da je tako kričanje tudi koristno.

REPUBLIKA! Rep. Združenje je skoro pobesnelo lansko leto za republiko. Z brezprimerno boljševiško strahovlado so blatili vse, kar ni šlo pod njih klobuk. Toda ali jim je mar republika? Bav-bav! Berite "Prosveto", to no-

čno posodo lepih dišav, kakor jo je krasil Zavrtnik sam. Na vseh štirih straneh tega žalostnega lista ni drugega kot napad na REPUBLIKO Zedinjenih držav. In kadar mu zmanjka blata za REPUBLIKO Ameriko, pride na vrsto REPUBLIKA Francija, itd. A za CARIA Trockija in Lenina ima le med in maslo. Kaj je kanali! v Chicagi do REPUBLIKE? Toliko kot Čulukafru do klavirja. Čikaške kanali! bodejo napadale Jugoslavijo, če dobi sto republik. Njim je le za to, da bi prišli do javne blagajne in vlade, potem pa paševali po mili volji! Ker boljševizma direktno prodajati ne morejo, in rudeče marele ne vlečejo dobro, se je uporabila republika. To je vsa filozofija Rep. Združenja, ki se je razkadilo v prah kot stavba iz peska, ker je bila grajena iz peščenega bluffa.

VESTI IZ STARE DOMOVINE.

Tisočkrat bolje prijateljstvo z Jugoslavijo! Trst, 15. aprila. Današnji "Il Lavoratore" priložuje pod naslovom "Čas je že!" daljši članek, v katerem se z vso odločnostjo zavzema za sporazum z Jugoslavijo. Članek zaključuje tako-le: "V tem morja odločilnem trenutku je treba poudarjati, da je za Italijo absolutna potreba, vzpostaviti z Jugoslavijo pristrane in prijateljske odnose. Prijateljstvo z Jugoslaveni pomenja sigurnen mir na vzhodnih mejah in v Jadranu, pomenja olajšane razorožitve, olajšanje trgovine, pomenja gospodarski napredek. Sovražstvo Jugoslavije pa pomenja stalno sovražno razpoloženje, militarizem, zastoj trgovine, bedo. Tisočkrat bolje je prijateljstvo z Jugoslaveni brez Reke, kakor Reka s sovražstvom Jugoslavije."

Tucat hujskačev! Komunistična namera je, upropasti državo in družbo in izvirati torej iz povsem političnih razlogov. Vse, kar je proti državnemu, mažaronskega, švabskega, italijanskega, vse vidimo v bratskem objemu pri komunistih združeno. V Vinkovcih simpatizirajo mažaroni s štrajkajočimi železničarji in delijo denar med nje; razume se, da zgolj iz simpatije do komunističnega "meznega gibanja". V Ljubljani spušta nemški komunist nemške govornice s hujskajočo vsebino, seveda tudi iz iz nesebičnega čustvovanja do štrajkajočih železničarjev. V Brodu kopijo obo roženi komunisti barikade na železnici zopet le zaradi odprave "začasnega pravilnika", se razume. V Trstu govori ves svet, da je v Jugoslaviji revolucija pred durmi. t. j. konec Jugoslavije. V Logatcu je zbrano številno laško vojaštvo, da "napravi v Sloveniji red", kakor hitro to do gospodu Nittiju kazalo, češ, da jugoslovanske oblasti in vojaštvo tega nezmorejo.

Naši železničarji se pa da jo speljati na led in izrabljati od različnih Petričev, Perdanov itd. Ali vam bodo debelo gledali naši zapeljanci, ko jih bodo suvali karabinjerji s puškinimi kopiti in nogami v gotov del života in jih tirali v laško železniško službo na naših slovenskih železnicah. Ni je neumniješ živali od človeka, ki gre, čeravno obdarovan z razumom, vendar z odprtimi očmi liki govedo v prepad. Ne more in ne more razumeti, da naša rešitev ni v štrajku, višjih mezdah in v komunizmu, ampak le v poštenju in delu. Samo to dvojje je naše zdravilo! Kdaj bodo enkrat naši ljudje to uvideli? Kaj pa naše centralne državne oblasti? Glejajo in ne razumejo, da gre tu za državo, ne pa za odpravo kakšnega pravilnika. Pustijo se strahovati od pešče hujskačev, največ strojevodjev, "zatrancev", ki si služijo v državni službi povprečno 2400 K na mesec kot samci, kot oženjenci z otroki pa 3000 K in več!

Kako slabo se jim godi v Jugoslaviji, ki jo tako sovražijo, kaj ne? Ko bi bili vodje res kakšni revni delavci, potem bi se dalo verjeti, da štrajk ni političen. Tako pa bi trebalo le dati kakih 10 do 20 takih dobro živečih korifej pod ključ, pa bo konec komunizma v Sloveniji, za kojega 99% prebivalstva nima nikakršnega talenta! Kdaj bode vlada enkrat razne protidržavne tuje ele-

mente spravila čez mejo?

Da, rešitev naloge je preenostavna, zato moramo drveti v propad, kakor ukazuje to naši slavni gospodje strojevodje: Petrič, Žorga in kretnik Makuc. Ako pomislimo, da se je odzvalo vojaškemu pozivu izmed 216 postaj na Slovenskem celokupno železniško osebje 200 postaj v službo, da pa ne moremo voziti, ker tega ne dovoli tucat Žorg in Petričev v glavnih mestih, in če si damo to dopasti, potem je res treba obupati, naravnost obupati!

Stavka in inozemstvo. Z napeto pozornostjo spremljajo zapadne države boj, ki so ga komunisti napovedali jugoslovanski državi, s posebnim skodoželjnim zanimanjem pa zre nanj Italija. Saj odloča pri sklepanju miru le moč in Italijani upajo z vso pravico, da bodo prevratni elementi oslabili in omajali Jugoslavijo. Može v San Remu trdno verujejo, da se bo uresničil rek: Kraljestvo, ki je v sebi razdeljeno, bo razpadlo. Toda italijanski diplomati so preveč zreli, da bi čakali, da se bo dinamit, ki ga komunisti te dni polagajo pod temelje jugoslovanske države, vnel in da bodo potem italijanske čete korakale preko razvalin Jugoslavije do one črte, ki so jo zahtevali najgorečnejši laški nacionalisti. Ne bodo čakali, da bi se pod udarci komunistov razsula s hinavskim licem prožili svojo "pomoč". In ni verjetno, da bi pri zavezniških naletih na odpor. Gospodarski odsek najvišjega sveta v Parizu je izdal pred kratkim manifest na evropske narode, kjer pravi: Evropa tvori gospodarsko enoto. Da bo Evropa ozdravela, je potrebno, da vzdignemo vse evropske države. Zavezniki bodo z vsemi sredstvi in z vsemi silami stremeli za tem, da se gospodarska produkcija povsod dvigne in da se prepreči novi neredi. Ali ne bi bilo mogoče, da se opre Italija na te gospodarske odločbe in da "v interesu miru" uniči slovensko pleme? Dovolj poznamo Italijo; če komunistični Vse-nemci v Mariboru ne cenijo pretkanosti njenih diplomatov, jo znamo mi Goričani, ki smo jo občutili na lastnem telesu, primerno ceniti.

Treba je jasno povedati, četudi to spoznanje boli: Italijani imajo možnost v rokah, da vkorakajo v naše zemlje, če bo komunistično rovanje rodilo kak uspeh, f. j. povzročilo nered. Storili bodo to pred pretezo, da "v interesu evropskega miru in gospodarstva" upostavijo reden promet in redno gospodarstvo. Da, vsak naš človek, delavec, kmet, obrtnik, uradnik, z eno besedo vsak naj je prepričan, da bi zmaga komunistov pomenila smrt slovenskega plemena in smrt države. Od vseh strani bi nas Italijani, Nemci, Mažari stisnili z železnim obročem in na razvalinah mlade države in vsega gospodarstva bi stal gol in reven naš narod, naš mali človek, obsojen na vekomaj v sužnost.

Ne pravim tega komunistom, ker njim ni za državo in ne za narod. To naj bo klic vsem onim, ki so z mukami in žrtvami gradili to našo državo. Naj se zavedajo, da bo boj ni preprosta mezdna borba med železničarji in prometnim ministrom, ampak da je borba med jugoslovans-

sko državo in komunisti, ki bi hoteli vreči državo v revolucijo, tako da bi padla Italiji v plen. Ko ljudske mase, ki so gradile državo, to spoznajo, bodo vedele, kje je njih mesto in bodo možato in z nezlomljivim pogumom nastopile proti stavlki, ki je prvi veliki poizkus, streti državo. Nočem kuratele, ne zavezniške in ne italijanske. In zato smatramo komunistični štrajk za zločin in borili se bomo proti njemu z ono napadalno silo in poštenostjo, s katero smo se borili za to, da smo zrušili Avstrijo. Tako mislimo mi onstran meje in zdi se nam, da misli tako ogromna večina ljudstva v Jugoslaviji. Zato: Vsi možje na krov!

Goriški Slovenec.

Trst vabi... Tržačka "L'Emanipazione" piše v članku naslovljenem "Avstrijska republika, zdravstvuj in proci taj," da je Renner ob odhodu iz Italije vzkliknil iz vlačke: "Viva l'Italia!" List pravi, da je bil to pozdrav prijatelja prijatelju. Vsakdo, s komur je prišel Renner v dotiko, ga je sprejemal kot prijatelja in mu pokazal, da "odkar so se potegnili njegovi rojaki čez naravni alpski branik, ki ga je postavila narava kot mejo med obema narodoma, odkar je izginila habsburska Avstrija", ne obstaja več v Italiji sovražstvo proti Avstrijem. "Med nami ni več nobenega spora, nobenih razlik v interesih, nobenih razlik v mišljenju." Med tolikimi sovražniki, ki jih je imela Avstrija med zatiranimi narodi, "ni bilo nobenega, ki bi jo sovražil bolj od nas. Živelimo, da smo jo proklinjali, izpodjedali njene temelje in da smo jo uničili." "Avstrijske republike ne teži bre me pregreh onega režima, ki je hotel vladati v Italiji. V sled svoje zemljepisne lege, vsled svojih političnih institucij, vsled svojih mirovnih prizadevanj je avstrijska republika država, ki vsled fatalnosti stvari postane najiskrenjši prijatelj Italije med vsemi našimi sosedmi. Toda ne samo kot Italijani, ampak še posebej kot Tržčani se veselimo tega intimnega prijateljstva. Trst je luka, določena za prehod avstrijskemu blagu"... Po razbitju Franc Jožefove krone in uničenju več nego ene imperijske vojske se je očistilo ozračje nespravljive mržnje. "Med Rimom in Dunajem ni več 'pogodba grob, premirje smrt', kakor je bil dal vklesati Guerazzi v marmor, marveč skupnost mišlje nja in interesov." — Trst vabi odjemalce.

Pametne besede. Dr. Dragotin Lončar, eden najsimpatičnejših politikov v socialno-demokratski stranki, je obelodanil v zadnji številki "Napreja" svojo politično izpoved. Njegova izjavanja so tako zanimiva, da je potreba da ž njimi seznamimo tudi naše občinstvo.

Dr. Lončar pravi med drugimi:

"Rešilna misel je postal komunizem, ki ni nova, ampak stara misel, kakor je stara človeštvo. Socializem hoče urediti gospodarstvo tako, da ne bo služilo poedincem, ampak celoti, ki dela. Kako se naj to zgodi, kako daleč pojde skupna last, kdo bi mogel to povedati za vse čase in narode končnoveljavno, ko so razmere in ljudje različni? Ne gre mi za besedo, ampak za njeno vsebino. Ako naj pomenja komunizem absolutno gospodarsko enakost v produkciji in konzumaciji, potem je to nemogućnost, ker ljudje niso bili, niso in ne bodo absolutno enaki nikdar niti telesno niti duševno. Ako naj znači komunizem distribucijo po potrebi, potem bo to zopet neenakost, ker imajo različni ljudje različne potrebe. Mislim, da moramo vzeti za merilo delo, ki pa zopet ne more biti enako, ker je delavna sila pri raznih osebah razna. Skratka: Možna je samo neka relativna enakost ali bolje rečeno, to je go-

Najboljše! Najbolj sigurno!

Najbolj praktično!

Pošiljati denar v staro domovino je preko stare

The Lake Shore Banking & Trust Co.

Vogal 55. ceste in St. Clair Ave. Cleveland, O.

Stara Lake Shore banka izdaje bančne menice, (for draft) katero se izplačujejo po celim svetu, posebno pa pri jugoslovanskih denarnih zavodih, kakor hitro se predloži v izplačilo.

Vložite svoje prihranke in imete svoje bančne posle z banko, katere OGROMNO PREMOŽENJE znaša svoto preko \$28.000.000. Mi plačujemo 4 procenčne obresti od vseh vlog. Vse naše podružnice imajo tujemski oddelke, preko katerih morete poslati denar v staro domovino. Posebno pozornost posvečamo jugoslovanom v Collinwoodu v naši na novo odprti podružnici na EUCLID AVE. IN IVANHOE ROAD.

NASLOVI NAŠIH PODRUŽNIC:

E. 55th St. & St. Clair Ave.
Prospect Ave. & Huron Road,
Superior & Addison Road.

St. Clair Ave. & E. 125th St.
Superior Ave. & E. 120th St.
Euclid Ave. & Ivanhoe Road.

Točnost in sigurnost je naše geslo.

Za vse informacije, pošiljanje denarja, kako morete dobiti vaše rojake in prijatelje k sebi, se vesele obrnite na upravitelja našega tujemškega oddelka g. J. B. Mihaljevič, ki vam hoče vselej prijazno postreči in dati vse potrebne informacije.

Pridite osebno ali pa pišite na

The Lake Shore Banking & Trust Company

E. 55th St. & St. Clair Ave. Cleveland, O.

spodarska in s tem socialna enakopravnost.

Danes ima pač komunizem političen pomen, ker gospodarsko socializem ni nujno komunizem in niti ni možen v absolutnem smislu te besede. Komunizem znači politično smer in metodo boja v dosegu socializma. Ali bi bilo utemeljeno, da bi slepo posnemali to metodo ne glede na vse življenjske pogoje svojega naroda in njegovega delavskega ljudstva?

Menda ne, ker v svoji zemlji moramo poganjati korenine in iz svojih tal moramo rasti. Bilo bi pa na drugi strani zopet napačno, ako ne bi upoštevali izkušenj in pridobitev sosednjih narodov in držav kolikor odgovarjajo našemu značaju in ustrju ter v kolikor jih moremo udeležiti v svojo močjo.

Potrebujemo izobrazbe in npravnosti, zakaj ne pozabimo, da ni dovolj, ako ustvarimo socializem: treba ga je tudi ohraniti. Novi družabni red mora biti boljši — od starega: ali bi bilo kaj pomagane, ako bi ga morali vzdrževati z nasiljem in ne z zavestjo ljudstva? Zato ne zadoščajo samo želje, ampak delo. Številna masa pač prihaja v poštveh s svojo gmotno silo pri rušitvi, a za graditev je treba duševne sile, to je volje in znanja. Človeška prirodnost je pač taka, da rada jemlje, a težko daje. Ako misli slovenski proletarijat drugače, potem se bojim, da dela skok v temo...

Koroška glasovalna cona A in B. Ker se bližamo vedno bolj času plebiscita postalo je v obeh conah precej živahno.

Nemci v coni B napenjajo vse sile, da bi prepričali ljudstvo, kako mu bo šlo dobro pod Avstrijo, če pri glasovanju oddajo svoj glas le za Avstrijo. Ker z nečemer teh svojih trditvev dokazati ne morejo, izmislijo si trik, na katerega polagajo zadnje svo je upanje. Priredili bodo v kratkem razstavo strojev v Celovcu. V to svrhu vlačijo iz vseh delov Avstrije razne stroje, katere bodo kazali prebivalcem cone B in jim poudarjali, da bodo ti stroji delali med in mleko, ki bodeta kar tekla po vseh krajih in koncih obljubljenega dežele, in s temi stroji se bodo stiskali dukati, katere bodo zamenjali za ničevden papir, katerega sedaj tako hitro in v takih množinah tiskajo, kakor pravi zadnji graški "Der Blaue Montag", da jim je kar tekočih števil zmanjkalo. A, da bo bolj držalo, dobili so v to svrhu en vlak žvilj z Dunaja, — kateri vlak je bil tja poslan iz Jugoslavije za uboge dunajske otroke, ki jih je le

kost in koža. — In to hrano bodo delili zadnje dni pred plebiscitom med prebivalstvo cone B. češ, pogledjte, saj nam ne gre slabo, saj imamo tudi v Avstriji vsega dovolj. Zdi se nam pa, kolikor poznamo naše ljudstvo, da jim tudi ta trik ne bo mnogo pomagal.

Dokaz temu je shod, katerega je za v nedeljo 11. aprila t. l. sklical celovski župan na glavnem trgu v Celovcu. Ker je bil lep dan se je shoda udeležilo res precejšnje število ljudstva, največ iz radovednosti, a v glavnem so bili pa naročeni kmetje celo iz zgoranje Koroške, ki so prišli korporativno v Celovec tuleč pesmi "Die Wacht am Rhein" in "Deutschland über Alles". Celovčani so občudovali to vzprizorjeno komedijo mirno, le nekaj jih je na komando skričalo "Heil". Počeli so nastopati govorniki in eden je bolj žugal in psoval proti nam, kakor drugi. Po končani komediji se je množica mirno razšla. V celoti je bilo vse zelo klaverno. Neki Nemec iz Rajha je rekel svojemu tovarišu: Če je to vse res, kar so oni danes tu govorili, potem bi se moralo vse Jugoslovane pobesiti, če pa ni res kar so pripovedovali, potem pa zaslužijo govorniki, da se jih na prvo drevo obesijo.

Izgnan židovski verižnik.

Na znani draginski enketi so se zastopniki trgovine zelo pritožili, češ da vlada in drugi faktorji mirno gledajo verižniško početje žida Norberta Grumerja, ki se je tekom vojne priklatil v Ljubljano. Kakor izvemo, je kazenski senat odseka za prehrano te dni potrdil sodbo verižniškega urada, kateri ga je bil obsodil zaradi veriženja in tihotapstva na 5000 K globe, 3 tedne zapore in izgon iz države. Norbert Grumer je romunski žid iz Bačke. Stanuje z rodbino v Gradcu, Stanoval pa je tudi v Ljubljani na Sv. Petra cesti 37, na Vodnikovem trgu št. 7 pa je imel ta verižnik tudi nekako zakonito trgovsko pisarno. Baval se je z iztihatapljenjem živeža v Avstrijo ter si je znal pridobiti več izvoznice na tuje ime. Ko je skušal iztihatapiti cigarete in 5 velikih zabojev raznega živeža v Avstrijo, so mu to zaplenili, ga aretirali in obsodili. Po prestani kazni ga izženejo.

Velikanske tatvine usnja.

Policija je prišla na sled večini tatinskih družbi, ki je kradla usnje v Poljakovi tovarni. Aretiranih je več oseb.

Umrl je v Beogradu po kratki bolezni korvetni kapetan Slavomir Drahsler iz znane ljubljanske rodbine.

DOPISI.

Celje, 15. aprila. Pred nekoliko dnevi sem prejel vaše cenjeno pismo, za katero se najiskrenejše zahvaljujem. Nahajam se sedaj na dopustu, katerega sem dobil radi bolezni malarije. Bil sem nekoliko dni v Belgradu in Zagrebu, katera mesta so se močno dvignila v vsakem pogledu. V Belgradu sem videl Louis Jagra, ki je pri Amerikanskim misijam, a Slave Trost je pa na potovanju, tudi on je pri ameriški misiji. Mr. Marjanovič je bil pred par tedni z našimi časnikarji v Pragi in obiskal z njimi tudi ostala velika mesta nove Čehoslovaške republike. Dr. Vošnjak je v Belgradu. Oddam pozdrave kakor hitro pridem tja. Čez nekaj dni pa grem v Ljubljano in mislim tam dobiti gg. Perdano in Debevca.

Veseli me radi g. Ivan Zorman, kajti taka moč kot je g. Zorman je teško najti in gotovo je vsakomur mnogo na tem ležeče, ako ima v svoji glavi tako odlične moči. Izročite mu iskrene pozdrave. G. Hudovernik mi redno pošilja časopis iz Clevelanda, tako da sem dobro informiran kaj se godi v ljubem Clevelandu. Radi prodaje žganja sem tudi že mnogo čital, in večinoma so imena naših ljudi, ko jih detektivji izvajajo. Sicer mislim, da je to malo nerodno, če se tako postopa samo raditega, da se stranki suhih zadovolji, in to je več kot nasilje. Ti detektivji bi bolje storili, če bi pazili na roparje, ne pa na take malenkosti. Zasedujem celo fazo te borbe za pijsko in pro, in mislim, da bi bilo dovolj da zabranijo žganje, ne pa tudi vino in pivo. Vseeno pa vem, da je bolje pri vas, če vina in pive, kot pa tu, kjer z vsem kar ste prej v Ameriki imeli. Dolar velja danes 36 dinarjev ali okoli 150 kron. Draginja je mnogo večja kot prej pred vojno. Seveda, četudi pridejo stvari n. pr. iz Amerike, ki veljajo tam 8 ali 10 dolarjev, kakor čevlji, itd. jih tukaj noben človek ne bo kupil, ker deset dolarjev je 1500 kron. Ker je na ta način uvoz skoro pod ničlo padel in je vrednost naše valute skoraj nič, pa uporabijo to domače tvrde, da tirajo cene navzgor, ker nimajo konkurence. Danes velja par čevljev domačega izdelka 500 do 600 kron, lansko leto ob istem času pa 300 do 400 kron. Obleke je tudi silno draga. Boljša obleka stane okoli 3000 kron. Blago je seveda slabo, ker je to produkt delan v vojnem času in brez primere z blagom, katerega smo pred vojno dobivali iz Češke in Moravske. Moka je tudi zelo draga ter velja sedaj 14 kron, slabša pa po 10-11 kron. Ravno tako ostala živila.

Drugače je z obzirom na splošno stanje sosednih dežel prav dobro v Jugoslaviji. Imamo le nesrečo z našo vlado. Kot vam je znano, imamo dve močni stranki, in to so radikalna in demokratska. Starejšina radikalcev je stari Pašić, kateremu se je dr. Korosec pridružil. Demokrati pa imajo Svetozarja Pribičevića, brata polkovnika Milana Pribičevića, za voditelja. Zgleda kot da so obe stranki enako močni. Tako ena stranka vlada, druga tvori opozicijo, in pride zoper opozicijska stranka na krmilo, pa prejšnja vladna stranka tvori opozicijo. Zalostno je to, ker država silno trpi pod takimi razmerami, in mnokrat se slišijo glasovi, da je že vendar dovolj takih političnih bojev za predpravo. Drugače pa je precej nezavestna Slovenija od Belgrada. Uradniki so sami Slovenci. Nemce so že zdavnaj odpravili, češna vlada je v Ljubljani, ostali Nemci pa, kateri še vedno tukaj živijo in nečisto in v Lažbergartu, niste pa prišli, da grede in vsak

dan se vidijo selitve bivših avstrijskih nemških hujšak-čev v blaženo Avstrijo. Milo se stori človeku, ko vidi, kako so Nemci danes krotki, a kako so včasih zatirali naš narod. Pri nas so sami slovenski napisi, nemški so prepovedani. Kako se je spremenilo tukaj v Celju od časa, ko sem bil zadnjikrat tukaj pred 10. leti!

Sedaj ravno pravijo, da se bo rešilo Jadransko vprašanje. Čas bi že bil, ker to le predolgo traja. Francozi in Angleži seveda podpirajo Italijane v njih zahtevah, na nas se pa ozirajo kot na državno druge vrste. Kakor ste videli so nas izključili celo od vsake prisotnosti ob prilike konferenci, tako da se zgodi, da so Italijani kot nasprotniki tudi sodniki pri konferenci. To je fakt, katerega zgodovina dosedaj ni poznala, ker se sploh še nikdar zgodilo ni s strani juridičnega stališča. Narodni, posebno Slovenci, so raditega z ogromni veseljem sprejeli besedo predsednika Wilsona. President Wilson je bil še prej dobro znan med Slovenci, sedaj pa nima mesta pri nas, kjer ne bi bila Wilsonova ulica, da celo hotele imamo z njegovim imenom. Zelo ga ljudje čislajo, in splošno mnenje je, da je on edini pravičljivi zaveznik brez vsakega stranskega interesa, medtem ko vsi ostali samo gledajo, da naš narod in našo državo dobijo v svoje kremplice in izkoristijo priliko, da si napolnijo svoje žepe. Ni več idealov, samo zasebni interesi posameznih držav. Na eni strani nam zavezniki jemljejo kos za kosom, na drugi strani pa silijo delati nove zveze za bodoče vojne in na tak način povzročati ogromne izdatke za vojaštvo. Žal mi je, da je Rusija tako uničena, kajti ako bi danes stala na naši strani nova demokratska Rusija, kakor se je rodila po revoluciji, bi gotovo imeli največjo podporo od nje. Tako pa naši zavezniki izkoriščajo priliko, da nam kolikor mogoče pristržejo perutnice. In pojmi pravice so pri zaveznikih zelo interesantni. Za Italijane ne obstoja noben plebiscit, v krajih katere so nam ukradli. Za nas pa postoji tako, da bo ta mesec zopet na Koroškem v posameznih delih ljudstvo glasovalo za Avstrijo ali za Jugoslavijo. Kot nevtralne trupe pa bodo Italijani, in sedaj si lahko predstavljate, kako se bo delalo, posebno ker Italijani zopet začnejo iskati približanja k Avstriji. Če bi Avstriji imeli kake značajne politike, in če ne bi bili v taki zadregi, bi gotovo napadli Italijane, ker so videli kaj je Italijan kot zaveznik.

Kar se pa tiče političnega gibanja in življenja med Slovenci, je po mojem mnenju sedaj nastopil čas, ko se sploh več ne more odločiti, kakšne smeri bi moralo politično društvo vzeti. Razmere so tukaj še tako zamotane, da bo še dolgo trajalo, predno se situacija očisti. Zatorej mislim, da je Slovenska Narodna Zveza že izvršila svojo nalogo in da mora sedaj čakati na razčiščenje položaja, da lahko deluje v novi smeri.

Za predsedniške volitve v Ameriki se tudi mnogo interesiram. Želim samo, da nebi dobili kakega republikanca, kajti potem bo za vse Jugoslovane slabo. Republikanci so naši nasprotniki, večjejo z Italijani. Kot sem prej omenil Wilsona Slovenci jako spoštujejo, ker se je tako odločno postavil za naše pravice.

Pozdravite vse znance in prijatelje v Clevelandu.
Kapitan V. Fon.

Kako se potuje iz Clevelanda na Kranjsko.

Podkranec pri Sodražici. Cenjeni prijatelj Frank. Oprostite mi, da ti nisem takoj pri prihodu odpisal. Ampak moram smo se malo odpočiti, kajti prišli smo napol mrtvi domov od glada in mraza. Pa naj ti malo natančneje opišem naše potovanje.

Iz Clevelanda smo odšli 2. marca ob 1. uri popoldne po N. Y. Central železnici ob 1. uri popoldne in prišli v Buffalo ob 5. pop. Ob 8. smo šli od tam in prišli v New York ob 7. zjutraj. Potem smo tam čakali štiri dni, in ravno v nedeljo šli na parnik "Imperator", ter se odpeljali v ponedeljek popoldne iz New Yorka. Dva dni je jako lepo vozil, a daljne tri dni je šel bolj po strani, ker je prišla voda noter, in ko so vodo ven spumpali je bilo zopet dobro. Morje je bilo jako lepo. En Bošnjak je umrl, zato ker je imel preveč denarja na sebi. Doktor je rekel: Kar je bival v Ameriki, je vedno nosil denar v pasu, zlato in srebro, ki mu je ležalo prav na želodcu. Pokopali so ga v Cherburgu. Prišli smo v Pariz, kjer smo ležali dva dni. Dobi se vse tam, samo drago je. Za en dolar se dobi 10, enajst ali celo 13 frankov.

Do Pariza sem plačal za parnik \$88.50 za osebo, od od trunke pa \$5.50 do Pariza. Od Pariza do Buxa sem plačal 85 frankov za osebo in od trunke pa 320 frankov. Oba trunke sta tehtala 165 kil. Potni list sem imel narejen v N. Y. me je veljal \$5.00 in potrjen od jugoslovanskega, švicarskega in francoskega konzula. V Delle, Švica, smo morali še enkrat plačati za potni list \$2.10. Potem so nam pa uljudno povedali, naj zložimo za premog, ako hočemo naprej, in sicer po \$4.00 od osebe, in za vojaško spremstvo po \$3.00 od osebe, v "naše varstvo".

Iz Bazlja smo odšli ob 9. zvečer okoli 3000 ljudi. Bili smo Poljaki, Čeho-Slovaki in Jugoslovani. Vojaška straža je štela kapitana, tri častnike in dvajset vojakov. Smešno - ponosni smo bili na to, in vse je bilo dobro, kar se tiče vožnje, ali ko smo v Buxu stopili na avstrijska tla, se mi je zdelo, da sem prišel v mrtvašnico, vse je bilo lačno in nogo, vse pusto in žalostno. Vse mrtvo. Pomanjkanje vagonov in premoga. Videli sem na lokomotivi dva in dražje, s katerim so kurili. Po vseh postajah stojijo lokomotive, toda mrzle in žalostne, ker ni premoga ne prometa. Lokomotiv je dovolj, toda ni vagonov in nimajo kaj voziti, ker ničesar nimajo. Dimnike vidiš od to-

varen, toda dima nikjer ni, ker ni blaga, da bi delali in nimajo s čim kuriti. Prišli smo na Dunaj. Poznam na Dunaju vsako ulico, vsako palačo, toda tam je danes žalostna pesem Jeremije prereka: "Hiše prazne, vrata podrti, ulice prazne, ker ni nikogar, da bi po njih hodil, vse lačno, nogo. V velikanskih skladiščih premoga ne dobiš niti prahu. Tako zgine slava sveta. In tako je bilo povsod do avstrijske meje pri Lipnici. Prišli smo vsi pol mrtvi od gladi in mraza na jugoslovansko mejo. No, ali sedaj, brate, čudo! Kaka izpremoba! Prišli smo v Spijle, nič več Spielfeld, tu je meja Jugoslavije. Prišli smo kakor v obljubljeno deželo, potem ko smo se vozili skozi avstrijsko mrtvašnico. Prijatelj! Vsega dovolj! Telečje, svinjske, pečenke, govedine, kruha, vse kar si kdo poželi. Narejene obleke, blago, polceneje kot v Ameriki. Vsega je, samo železnine ni toliko kot bi jo želeli, pa petroleja je malo, za to žgemo karbide. Torej lahko rečem, da je Ju-

goslavija ena najbolj urejenih držav Evrope, pa še vedno se zboljšuje.

Dragi Frank, ko greš domov, najprvo vzemi s seboj dovolj jestvin do Jugoslavije. Dalje vzemi francosko linijo, ne angleško, ker sem se moral preseliti na manjši parnik z vsjo prtljago, ker veliki parniki ne morejo v Cherbourg. Ne kupuj nič več blaga v Ameriki, ker je dražje in vožnja od trunke stane več kot osebe. Sem plačal za dva trunke New York-Pariz \$5.50, Pariz-Bux 320 frankov, Bux-Maribor 637 kron, Maribor-Ljubljana 150 kron, Ljubljana-Ortenek 50 kron.

Tako sem opisal nekoliko naše potovanje in da veš sedaj kako je pri nas. Lepo te pozdravljam in ti kličem na skorajšno nasvidenje!

Tvoj Miha Zele.

PRIPOROČILO.

Spodaj podpisani naznanjam, da sem prejel gostilno od rokaja A. Svet na 7508 St. Clair Ave. in bodem skušal rojakom postreči točno z najboljšimi pijačami, ki so na razpolago. Priporočam se za obilen obisk.
FRANK GRAMAC,
(80) 7508 St. Clair Ave.

Ali veste?

Da smo mi v zvezi z vsemi večjimi bankami v JUGOSLAVIJI?

Da mi pošljamo denar v te dežele po najnižjih dnevnik cenah in garantiramo vaš denar.

The Lorain St. Savings & Trust Co.

Vogal Lorain St. in Fulton Rd.

Kapital \$200,000.

Preostanek \$206,015.39

Ali je vaše perilo obešeno ob 10 uri?

Zakaj zavirate vaše sosedo, ki imate svoje perilo na vrvi, predno ste vi končali naporno delo drgnjenja in ribanja pri škafu in deski?

Zakaj ne sledite njih vzgladu in opravite svoje perilo hitreje, bolj uspešno in ekonomično z električnim perilnikom?

Malo plačilo prinese električni perilnik v vaš dom. Dajte vaše naročilo najbližji prodajalni električnih potrebščin.

THE ILLUMINATING CO.

ILLUMINATING BLDG

PUBLIC SQUARE

DELAVCEV. PRIMANKUJE.

Po vseh tovarnah delavcev primankuje, tako tudi pri nas zaradi tega smo prisiljeni opustiti nabiranje oblek od hiše do hiše kakor dosedaj.

Spolnujemo vsa spadajoča dela v Dry Cleaning kakor dosedaj, vas se le to prosi, da sami prinesete.

Za one pa ki bolj daleč stanujejo pridemo tudi na dom iskati ako nas po telefonu pokličete ali drugače naročite, najbolj bodete postreženi v vsakem slučaju, ako sami prinesete.

FRANK
Cleaners & Dyers

Rosedale 5694

1361 E. 55th St.
Cleveland, Ohio

Prinesite ali pošljite Vaše čiščenje k Frank-u. Ako je vaša želja, da pridemo po obleke na vaš dom pokličite nas po telefonu

Kaj je glavno mesto vaše domovine?

Praga,
Bukarešt,
Stockholm,
Bruselj,
Rim,
Pariz,
London,
Berlin,
Dunaj,
Budimpešta,
Bern,
Ljubljana,
Atene.

V vsa ta in stotine drugih mest VSEH NARODOV pošljamo denar za VAS po nizki ceni.

Direktna brzojavna služba za tujezemska tržišča
FOREIGN DEPARTMENT

OTIS & CO.

216 SUPERIOR AVE.

Spodaj v
CUYAHOGA BUILDING
Public Square

Od zibeli do groba

NAJSTAREJŠI SLOV. POGREBNI ZAVOD,
Cleveland, Ohio

AMBULANCA, INVALIDNI VOZ, AVTOMOBILI IN DR. MOJA DELA IN MNOGOSTEVILNI POGREBI SO VAM DOKAZ NAJBOLJŠEGA PODJETJA.

ANTON GRDINA

Pogrebni direktor, balzamist.
Urad in stanovanje: 1053 E. 62nd St.
Druga hiša od St. Clair Avenue proti jezeru.

PRINCETON
1381
Bell Rosedale
1881

Bailey's
THE BIG STORE

Izvanredno nizke cene na letenske čevlje.

Na tej razprodaji si lahko izberete med 10.000 pari finih letnih čevljev v najfinjših vzorcih, ki so delani posebno za komfort in trpežnost — in po resnično znižanih cenah.

Naši \$18 in \$20 moški nizki čevlji.

Famozni francoski, Shiner in Urner čevlji v enajst različnih vzorcih, gummet, glazid kid, tan Russia calf, norveški grain, črni in ružjavi. Mere 5 do 12, širine AA do E. Posebno po

\$15.00

Redni \$8.00 do \$10 moški nizki čevlji.

Ružjavi kid, gummet calf, tan Russia calf in črni glazid kid. Izbrani lepi vzorci. Vse mere od 5 do 12. Posebno po

\$7.25

Prava posebnost: Moški nizki čevlji.

Delane v najbolj trpežnem Russian calf, gummet calf in črni viel kid. Vse mere. Goodyear podplati posebna vrednost po

\$5.98

Redne \$12 ženske nizke čevlje:

Jako zaželen material, patent colskin, tan Russia calf, black suede in črni gummet calf. Delano po najnovjših vzorcih, plain opera pumps in drugi vzorci. Louis pete. Posebno po

\$7.85

Redne \$6.98 do \$8.98 ženske nizke čevlje:

Patent colskin, black glazid kid in bronze kid, na gumbo ali snire. Tudi patent usnje in črni saten vzorci. Posebno po

\$4.85

Ženske \$5 bele Oxford and Pumps

Beli kanvas in beli reigskin v raznih vzorcih, plain opera in colonial pumps. Vse mere v izbi, toda ne vse mere v zalogi. Posebno po

\$2.79

IZ DOMOVINE.

Roparski napad. Dne 2. aprila je neznanec napadel na javni cesti dopoldne okrog 10. v celjskem okraju med Sladko goro in Lembergom Jožefa Knafliča, sorodnika Alojzija Papeža, trgovca na Sladki gori, ter ga popolnoma oropal. Knaflič je imel pri sebi okrog 800 kron. Ropar mu je vzel ves denar, uro in verižico in sploh vse, kar je imel pri sebi. Knafliču se je, kljub njegovi visoki starosti ima že 73 let, posrečilo, da se je rešil, da si ga je ropar s kamnom lahko rani na glavi. — Orožniki zasledujejo zločinca, ali dosedaj jim še ni uspelo, da bi prišli na sled roparju.

Naši Sokolci povabljeni v London. V Londonu se vrši od 25. julija do 7. avgusta t. l. zlet angleških Skautov. Glavni odbor je pozval na ta let tudi sokolski naraščaj. Povabljenih je 50 Sokolicev na zlet, kjer bodo gostje svojih angleških prijateljev. Kakor čujemo, se vrše priprave, da se pošlje v London primerno število naših najboljših Sokolicev.

Usodepolni strel. Bilo je lani na sv. večer. Ljudje so vrel h polnočnici, topiči so pokali naokrog. Med mašo je potihnilo, ko pa so oznanili zvonovi zgraške cerkve pri Žužemberku, da je končana polnočnica, so zopet zagrmeli strelji. To je pripravilo tudi že 60 letnega hlapca na Grinotovu Matijo Japlja, da je oddal iz gospodarjeve nabasane vojaške puške izpred hiše, ki je zažgal Krko ravno nasproti zgraški cerkvi, par strelcev. Potem je bil za zdrav in se zadovoljen vlegel spat, ne da bi slutil, koliko gorje je povzročil s svojimi strelji. Prva krogla je padla ravno med ljudi, ki so se gnetli skozi glavna vrata iz zgraške cerkve. Ang. Struna iz Velikega Globokega je bila ravkar prestopila cerkveni prag, ko zakriči, dvigne roki, se loči z njimi po zraku in pade. Mislili so, da ji je slabo, odnesli so jo malo v stran, a je gredoč umrla. Imela je pre-streljeno srce, pljuča in eno rebro. Stara je bila šele 28 let in je bila trdna opora staršem. — Ena krogla prebila debela cerkvena vrata in padla na tla, eden strel pa malo odrgnil Franceta Zaleteljo po nogi. — Japlja je pekla vest in se sam javil orožnikom. Sodišče mu je prisodilo 4 mesece ječe, da bo razmišljal o svoji lahkomišljenosti.

Kopu se sme odpovedati stanovanju? Vlada je sprejela to-le naredbo: Stanovanjska oblast sme odpovedati za stanovanja uporabne prostore v tuji hiši: 1.) osebam, ki imajo dokazano nad 1.000.000 K premoženja; 2.) uslužbencem zasebnih tu in inozemskih denarnih zavodov, zavarovalnih družb in večjih gospodarskih podjetij sploh brez ozira na njihovo premoženje; 3.) inozemskim zavarovalnim družbam, inozemskim denarnim zavodom in inozemskim gospodarskim podjetjem sploh. Naredba nima namena odpraviti zgoraj imenovanih oseb, zlasti uslužbencev gospodarskih in denarnih zavodov iz mesta njihovega službovanja, ampak ima namen na indirektn način prisiliti premožne zasebnike in pa gospodarske in denarne zavode, da gradijo še v tekočem letu v večjem obsegu stanovanjske hiše. Naredba sama obsega več do ločb v varstvo uslužbencev denarnih in gospodarskih zavodov, tako da isti ne bodo trpeli nikake škode, če bodo zavodi pokazali dobro voljo delati po intencijah naredbe.

Slovenske šole v Gorici. "Goriška Straža" piše: Italijanski ministrski predsednik Nitti je bil naložil goriškemu mestu, naj odpre slovenske šole v Gorici. To je bil hud udarec za goriški magistrat, ki je bil sklenil in slovesno proglasil, da nikdar in pod nobenim pogojem ne dopusti

nobene slovenske šole v Gorici in tudi zasebne šole ne. Pa ko se je bil zvil pod tem udarcem, je v svojem starem srcu sklenil, da kolikor mogoče oslabi to ministrsko naredbo in kolikor mogoče prikradja goriške Slovence. In mestni magistrat je sklenil, da če že mora biti, se pač odprejo v Gorici slovenske šole, toda samo dva prva razreda in sicer kakor paralelke na eni italijanski šoli. V tretji razred naj bi potem slovenski otroci vstopili v italijansko šolo. To je vnebovpijoča krivica za goriške Slovence, ki so pred vojno imeli pet šolskih domov poleg slovenske gimnazije, slovenskega moškega in ženskega učiteljskega pripravnicami in obrtnimi šolami, kjer se je skupaj šolalo 2946 učencev in učenk. Poudarjamo, — kar se godi v Gorici z nami Slovenci, to je krivica, katere ne bo nikdar prebolel in prenesel goriški Slovenec! Pač smo pripravljene sprejeti dva slovenska razreda v Gorici v enem naših šolskih domov, a to samo za leto, ko smo že sredi šolskega leta, da pridejo naši otroci že vendar enkrat v šolo; a pri tem ne sme ostati in tudi ne bo ostalo. Kako naj naš otrok v tretjem razredu vstopi kar naenkrat v laško šolo, ko tega jezika ne razume in bi nikakor ne mogel slediti v njemu tujem jeziku? In tudi če bi ga umel, mi zahtevamo zase pravico do vseh razredov za vse učence in učence vseh šol, in od te pravice in od te zahteve ne bomo odnehali nikdar in nikoli!

Iz neodrešene domovine. Vstrajajoči v boju za sveta naša prava, vsprejemamo z radostnim srcem, iz odrešene domovine poslane pozdrave, iskreno želeči da se skoraj v nejo vsi malodušni, poživljeni z krepko zavestjo, da bodi "prost naš rod, na svoji zemlji svoj gospod!" Sežanski železnice: Jerina, Radica, Čevnja, Škrinjar, Povh W. Počkar, Kocjan, Čebulec, Menla, Perhavec, F. Hreščak J. F. Škrinjar, Kocjan, J. Zlobec, Trebec.

Vojaška oblast izsilila odhod vlakov. Zagreb, 18. aprila. "Včeraj predpoldne so se vršile priprave za odhod nekaterih vlakov. Vojaška oblast je zahtevala od zagrebške direkcije, da vspostavi najvažnejše proge. V to svr-ho se je popisalo strajkajoče mašinsko osebje. Orožništvo je nato poiskalo osebe v njegovih stanovanjih in jih spremljalo v službo. Tako so mogli nekateri vlaki oditi. Na vseh vlakih so bile postavljene straže, da branijo vlake pred eventualnimi sabotazami. Iz Zagreba sta odšla več-raj samo dva vlaka in sicer eden proti Reki, drugi pa pro ti Banjaluki. Oba vlaka sta odšla prisiljeno. Banjaluški vlak bi bil kmalu ponesrečil, ker so bile pri Veliki Gorici tračnice odstranjene. Na srečo se je to pravočasno opazi-lo.

Umrli je Gornji Šiški nadučitelj g. Jos. Bregar po daljšem bolehanju. Smrt mu je pospešilo žalovanje po dveh sinovih, ki sta mu padla v vojni.

V komisijo za sprejem rezervnih častnikov v vojsko je poklican kot zastopnik dobrovoljec prof. Ludvik Vaga-ja, podpredsednik društva jugoslovenskih dobrovoljcev v Ljubljani.

DRUŠTVA.

Dr. Slovenec, št. 1. SDZ, Ust. 1910. Preds. John Kornik, 6217 St. Clair Ave., podpreds. Fr. Zibert, 6124 Glass Ave., tajnik J. Matly, 1105 E. 63rd St., zapisnikar J. Gabrelnja, 6036 St. Clair Ave., blagajnik Ig. Smuk, 6220 St. Clair Ave. Nadzorni odborniki: Al. Stemberger, Frank Budich, Anton Vardjan, Društveni zdravnik: Dr. James Seliskar, 6127 St. Clair Ave. Seje vsako 1. nedeljo v mesecu ob 1 uri pop. v S. N. Domu, soba št. 3.

Dr. Srobočdomelne Slovence, št. 2. SDZ, Ust. 1910. Preds. Agnes Kalan, 1007 E. 74th St., podpreds. France Špehac, 1120 E. 67th St., tajnica Helena Perdan, 6020 St. Clair Ave., zapisnikarica Albina Brajdich, 1119 Addison Rd., blagajnica Fanie Stefančič, 1094 E. 64th St. Nadzorni odborniki: Ana Šmigovec, Vera Pečjak, Društveni zdravnik: Dr. Frank J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje vsak 2. četrtek v mesecu ob 7. zvečer v S. N. Domu, soba št. 3.

Dr. Slovan, št. 3. SDZ, Ust. 1910. Preds. John Zalete, 1009 E. 66th St., podpreds. Martin Zajc, 1197 E. 61. St., tajnik in zapis Fr. Krasovec, 1000 E. 60th St., blagajnik L. Špehac, 1320 E. 67th St., Nadzorni: John Špenčik, Luda Medvedec, Jak. Javornik, Zdrav. Dr. Frank J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje vsako 1. soboto v mesecu ob 8. zvečer v S. N. Domu, soba št. 1.

Dr. sv. Ana, št. 4. SDZ, Ust. 1911. Predsednica Julija Brezovar, 1173 E. 60th St., podpreds. Mary Šile, 999 E. 76th St., tajnica Frances Debevec, 6022 Glass Ave., zapisnikarica Mary Tekst, 1222 Norwood Rd., blagajnica Helena Matly, 1105 E. 63rd St. Nadzorni: Ana Erbežnik, Rose L. Erste, Gen. Supan, Zdravnik Dr. James Seliskar, 6127 St. Clair Ave. Seje vsako 2. sredo v mesecu ob 8. uri zvečer v Grdinovi dvorani.

Dr. Napredni Slovenci, št. 5. SDZ, Ust. 1911. Preds. Fr. Cvar, 978 Addison Rd., podpreds. Fr. Lenca, 14230 Švylva, tajnik Geo. Turek, 1125 Norwood, zap. Fr. Weiss, 1127 E. 71st St., blagajnik Fr. Butala, 6410 St. Clair Ave. Nadzorni: Anton Simončič, Jos. Tekavci, Val. Sinkovec, Zdravnik Dr. Frank J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje vsako 3. nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v S. N. Domu.

Dr. Slovenski Dom, 6. SDZ, Ust. 1911. Preds. L. Reher, R. F. D. No. 1. Euclid, O., podpreds. Fr. Skotin, Euclid, O., tajnik Ferd. Kobler, Box 213, Euclid, O., zapisnikar A. Darovic, 19108 Shownee Ave., City, blagajnik Fr. Smajdek, 19005 Kilder Ave., City, Nadzorni: Mat. Nemes, Dr. Zagar, L. Seme, Zdravnik Dr. A. D. Boland, 15903 Waterloo Rd. Seje vsako 1. nedeljo v mesecu ob 10. dop. v J. N. Domu.

Dr. Novi Dom, št. 7 SDZ, Ust. 1912. Preds. Jak. Fortuna, 1204 E. 167th St., podpreds. Jos. Čerjak, 1372 E. 53. St., tajnik L. J. Šafar, 1423 E. 39th St., zapisnikar John Markel, 15310 Daniel Ave., blag. A. Colarić, 6000 St. Clair Ave. Nadzorni: J. Blatnik, Fr. Kramar, Ant. Potokar, Zdravnik Dr. J. F. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje vsako 1. nedeljo v mesecu ob 10. dop. v Birkovi dvorani.

Dr. Kras, št. 8. SDZ, Ust. 1912. Preds. Fr. Legan, 15310 Daniel Ave., podpreds. J. Cerne, 986 Ivanhoe Road, tajnik Jos. Spendal, 16022 Holmes-ave, zapisnikar Fr. Valenčič, 15500 Holmes Ave., blagajnik Luka Trček, 15621 Holmes Ave. Nadzorni: J. Menart, Fr. Ferjančič, Fr. Vogel, Zdravnik Dr. James Seliskar, 6127 St. Clair Ave. Seje vsako 1. nedeljo v mesecu ob 2. pop. v S. Domu na Holmes Ave.

Dr. Glas Clev. Delavcev, št. 9. SDZ, Ust. 1913. Preds. And. Campa, 992 E. 64th St., podpreds. John Lovin, 994 E. 63rd St., tajnik John Levstak, 1121 E. 66th St., zapisnikar Leo Novak, 1052 Addison Rd., blag. John Sodiya, 1077 E. 68th St., Nadzorni: Frank Bogovic, Anton Lunder, Frank Lušin, Društveni zdrav. Dr. James Seliskar. Seje so prvo nedeljo v mesecu ob 1. uri pop. v S. N. Domu.

Dr. Mir, št. 10. SDZ, Ust. 1913. Preds. L. Gilha, 3552 E. 80th St., podpreds. Fl. Cesar, 3537 E. 81st St., tajnik P. Simčič, 8101 Actna Rd., zapisnikar Jos. Glavan, 3769 E. 77th St., blag. Ig. Jerič, 3579 E. 81st St. Nadz.: John Vintar, A. Ule, Fr. Muhi. Zdrav. Dr. Kuts, 7326 Broadway. Seje vsako 1. ned. v mesecu ob 1. uri pop. v šolskih prostorih.

Dr. Danica, št. 11. SDZ, Ust. 1913. Predsednica Frances Zakrajšek 992 E. 64th St., podpreds. Roz. Zupančič, 1027 E. 61st St., tajnica Frances Hudevernik, 1081 Addison Rd., zapisnik. Frances Stofa 6712 Bonna Ave., blag. Emma M. Drobnič, 1293 E. 55th St., Nadzorni: Mary Bricelj, Angela Križman, Ivana Stupar, Zdravnik Dr. Frank J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje vsak 2. torek v mesecu ob 8. zvečer v S. N. Domu, soba št. 3.

Dr. Ribnica, št. 12 SDZ, Ust. 1913. Preds. Fr. Virant, 909 Addison Rd., podpreds. L. Sever, 1077 E. 66th St., tajnik A. Laušin, 6202 St. Clair-ave, zap. F. Šober, 1257 Norwood, bl. M. Križman, 6030 St. Clair Ave., nadzorni: Chas. Krasovec, Jos. Sadar, Jos. Ban. Zdravnik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje vsako 4. nedeljo ob 9. uri dop. v SND., soba št. 3.

Dr. Clev. Slovenci, št. 14. SDZ, Ust. 1913. Preds. Fr. Jerina, 6120 St. Clair-ave, podpreds. L. Mežnar, 1171 Norwood Rd., tajnik J. Korn, 1210 Norwood Rd., zapisnikar L. Eckart, 6303 Bonna Ave., blagajnik M. Birtič, 1029 E. 62nd St., Nadzorni: Jos. Gasper, J. Lužar, L. Slemberger, zdravnik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri pop. v S. N. D., soba št. 1.

Dr. Anton M. Slomšek, št. 16. SDZ, Ust. 1913. Preds. Leo Kuslan, 1091 Addison Rd., podpreds. Anton Smolč, 4026 St. Clair Ave., tajnik Dom. Tomazin, 1095 E. 64th St., zapisnikar Jos. Perpar, 5348 Spencer Ave., blagajnik Fr. Znidarski, 1316 E. 91st St. Zdravnik Dr. James Seliskar. Seje vsako 2. sredo v mesecu ob 8. zvečer v stari šoli sv. Vida.

Dr. Fr. Prešeren, št. 17 SDZ, Ust. 1913. Preds. John Centa, 6105 St. Clair Ave., podpreds. A. Anžlovkar, 6202 St. Clair Ave., tajnik P. Bukovnik, 1068 E. 68th St., zapisnikar J. Bukovnik, 7502 Lockyear Ave., blagajnik Joseph Stampfel, 6129 St. Clair Ave., Nadzorni: Fr. Kerže, J. Mauer, Val. Beden, Zdravnik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje vsako 2. nedeljo v mesecu ob 9. uri pop. v SND.

Dr. sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ, Ust. 1914. Preds. Jos. Zakrajšek, 6218 St. Clair Ave., podpreds. Jos. Salamon, 1152 E. 63rd St., tajnik J. Vidervol, 1153 E. 61st St., blagajnik A. Bačca, 1016 E. 61st St. Nadzorni: A. Kotelj, A. Strniša, V. Kompare, Zdravnik Dr. James Seliskar, 6127 St. Clair Ave. Seje vsako 2. nedeljo v mesecu ob 1. uri pop. v stari šoli sv. Vida.

Dr. Bled, št. 20. SDZ, Ust. 1917. Preds. Čabr. Rus, 3088 E. 78th St., podpreds. V. Zrimšek, 1726 Osnage-av. tajnik A. Gorenc, 3590 E. 76th St., zapisnikar L. Bobnar, 3741 E. 77th St., blagajnik Jos. Čodac, 3568 E. 81st St., Nadzorni: F. Verček, Fr. Kováč, A. Valenčič, Zdravnik Dr. Kuts, 7326 Broadway. Seje vsako 3. nedeljo ob 1. pop. v Tomazinovi dvorani na Marble Ave.

Dr. Jugoslovani, št. 21. SDZ, Ust. 1918, Lorain, O. Preds. A. Eisenhart, 1743 E. 33rd St., podpreds. Fr. Lenčič, 1617 E. 29.

St. tajnik John Ivančič, 1700 E. 31st St., zapisnikar John Kozjan, 3116 Eby-ria Ave., blagajnik Fr. Debevec, 1702 E. 29th St., nadzorni: John Svet, Fr. Jančič, Fr. Ivančič, Zdravnik Dr. W. H. Hayes, 2840 Pearl Ave. Seje vsako 1. nedeljo v mesecu ob 9. uri v Virantovi dvorani.

Slov. Senako pod. društvo Carniola, št. 493 L. O. T. M. Predsednica Frances Babnik, 1389 E. 45th St., podpreds. Agata Škoda, 1370 Marquette St., tajnica Julija Brezovar, 1173 E. 60th St., rač. tajnica Frances Hočevar, 6322 Carl Ave., blag. Frances Obiak, 1235 E. 60th St., Nadzorni: Ana Erbežnik, Ana Buldan, Mary Babnik, Zdravnik za sprejem otrok kandidatini Dr. F. J. Kern. Seje se vrše vsak prvi in tretji torek v mesecu v SND, soba št. 3.

K. K. Podp. društvo Presv. Sreca Jezusovega. Preds. John Levstak, 1121 E. 66th St., podpreds. Anton Škulj, 1099 East 71st St., prvi tajnik Frank Zupančič, 1304 E. 30th St., drugi tajnik John Znidarski, 1233 E. 60th St., blagajnik Jernej Znidarski, 6521 Schaefer Ave., zdravnik Dr. J. M. Seliskar. Redno seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri pop. v S. N. Domu, št. 3. Opozarja se člane, ki pošiljajo assessment po otrocih, da se bo po sklepu seje z jan. 1920 pobiralo denar od otrok samo pred sejo do 1. ure in ne pozneje, kar naj prizadeži člane upoštevati.

Dr. Dvoj Baraga, št. 1317 COP. Reda Kat. Borkinarjev. Nadborštnar Fr. Perme, 1133 Norwood Rd., podborštnar Anton Hlapše, 1082 E. 72nd St., tajnik zapisnikar J. Kikelj Jr., 5430 Standard Ave., finančni tajnik Lawrence Zupančič, 1372 E. 47th St., blagajnik Jernej Knaus, 1052 E. 62nd St., Odbor: Jos. Bukovec, Ant. Škulj, John Škulj. Zbornoje vsako 3. nedeljo v stari šoli dvorani ob pol dveh pop.

Dr. Loška Dolina. Preds. Jernej Znidarski, 6521 Schaefer Ave., podpreds. Matija Truden, 1138 E. 63rd St., tajnik John Krasovec, 1097 E. 66th St., računski tajnik John Znidarski, 1233 E. 60th St., blag. Jernej Krasovec, 5906 St. Clair Ave., zdravnik Dr. J. M. Seliskar. Društvo plačuje \$200 smrtine.

S. K. K. Pod. dr. sv. Jožefa. Preds. Frank Korn, 1583 E. 41st St., podpreds. Jos. Lavric, 1004 E. 64. St., tajnik I. Gržinič, 1423 E. 53rd St., pomožni tajnik Jakob Zabukovec, 5134 St. Clair Ave., blagajnik Jos. Erbežnik, 1123 E. 63rd St., zapisnikar Anton Bolka, 509 E. 143rd St., Collinwood, zastopnik za Collinwood Frank Kolmer, 455 E. 152nd St. za West Side Geo. Kolof, 2338 W. 105th St. za West Park Ivan Goršek, Settlement Rd. Nadzorni: Frank Kolmer, Alojs Skander, Evstahija Brezovar, Zdravnik Dr. J. M. Seliskar. Seje se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v S. N. Domu, soba št. 3.

Slov. Kat. Pevsko društvo Lira. Preds. Anton Grdina, 1053 E. 62nd St., podpreds. in pevovodja Math Holmar, 1109 Norwood Rd., tajnik J. Sterle, 6711 Edna Ave., blagajnik Frank Matjašič, 6215 Edna Ave., kolektor A. Hlabec, 1082 E. 72nd St. Pevske vaje vsak torek, četrtek in soboto zvečer ob 7. uri v stari šoli sv. Vida. Seje vsak prvi četrtek v mesecu.

K. Z. Pod. dr. sv. Marije (stare). Preds. Julija Brezovar, 1173 E. 60. St., podpreds. Mary Grdina, tajnica Pannie Trbežnik, 6615 Bonna Ave., blagajnicarka Katie Perme, 1133 Norwood Rd., račun. tajnica Helena Matly, 1105 E. 63rd St., Odbornice: Mary Škulj, Ana Erbežnik, Rediteljica: Helena Simončič. Nadzorni odbor: Ana Kramar, Mary Molek, Mary Tekst, Zdravnik: Dr. J. M. Seliskar. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu.

Slov. Lovsko Pod. dr. sv. Evstahije. Uradniki za leto 1920 so: Predsednik Louis Mežnar, 1171 Norwood Road., tajnik J. Schlemberger, 7613 St. Clair Ave., blagajnik John Grdina, 6025 St. Clair Ave., Seje se vršijo vsako 3. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Grdinovi dvorani. V slučaju bolezni je dolžnost vsakega člana, da takoj naznani tajniku, če hoče biti deležen bolniške podpore.

Dr. sv. Antona Pad. C. K. of O. Preds. Anton Škulj, 1099 E. 71st St., podpreds. Jos. Meglič, 6713 Edna Ave., prvi tajnik in zapisnikar, John Sterle, 6711 Edna Ave., finančni tajnik Ant. Škulj, 1099 E. 71st St., blagajnik Jernej Ogrinc, 6026 Glass Ave., Društvo zbornoje vsako 4. nedeljo v mesecu v stari šoli sv. Vida. V društvu se sprejemajo le praktični katoliki.

Društvo Z. M. B. Zbornoje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Narodnem Domu. Društvo je na dobri finančni podlagi, plačuje sedem dolarjev tedenske podpore. Sprejema se mladeniči in može od 16. do 33. leta. Uradniki so: Preds. Frank H. Mervar, 1301 East 55th St., tajnik zapisnikar Josip Centa 1175 Addison Rd., finančni tajnik Josip Znidarski, 1234 E. 59th St., blag. Leo Kuslan, 1091 Addison Rd. (2-m.)

K. Z. P. Dr. sv. Marije (nove). Preds. M. Vidervol, 1153 E. 61st St., podpreds. M. Mervar, tajnica R. Roman, 1702 Addison Rd., zapisnikarica A. Ermakora, blagajnica S. Juratovac, 993 E. 63rd St., Nadzorni: F. Rus, Jos. Bele, Zdravnik za nove članice: Dr. J. M. Seliskar. Društvo plačuje \$300 usmrtiline in \$5.00 na teden bolniške podpore. Assessment znaša \$1.00 na mesec. Pristopnina je jako mala. Društvo vabi katoliške žene in dekleta, da pristopijo v društvo. Seje se vrše vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida ob 7. zvečer.

Carniola Tent, 1283 T. M. Preds. John Godnjavec, 5905 Bonnar Ave., podpreds. John Galis, 6315 Carl Ave., tajnik John Tavčar, 6110 St. Clair Ave., blagajnik Frank Zupančič, 1187 E. 91st St., zdravnik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje se vrše vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu v J. Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair-a.

Sam. dr. Slov. Sokol, Ust. 1. 1897. Starosta John Pekol, 6011 Bonna Ave., podstarosta Mike Kos, 1192 Norwood Rd., tajnik Frank Hudovernik, 1081 Addison Rd., blagajnik Frank Šober, 5512 Carry Ave., Nadzorni: Karol Rogel, Frank Piki, Peter Piki, Društveni zdravnik: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Oskrbnik na John Pekol, 6011 Bonna Ave. Seje se vrše vsak prvi petek v mesecu, soba št. 3, v S. N. Domu, ob 8. uri zvečer.

OPOMBA: Te oglase prebremenjuje enkrat ali dve krat na mesec in vsi se lahko pomagati članom društev. Društvo, ki hoče dati oglas za celo leto v listu, plača \$10, ali za vsak mesec 85c. Vsake spremembe oglasov uradnikov, seje in drugo, naj se takoj naznani, da popravimo.

The Cleveland Trust Company

OFFICES

Euclid at East 9th
Euclid at East 57th
Crawford at Hough
Euclid at East 105th
14312 Euclid Ave., E.C.
St. Clair at East 40th
East 152nd at Pepper
East 156th at Waterloo Road
Kinsman at East 93rd
Woodland at East 22nd
Broadway at Harvard

DENAR POSILJAMO V EVROPO PO NAJNIZJIH CENAH.

Ko pošiljate denar v Evropo, poslužite se to banko, ki je finončno odgovorna, narodno znana in ima vse ugodnosti za hitro pošiljanje denarja po najnižjih cenah.

Mi prodajamo parobrodne listke za Evropo in iz Evrope. Mi vam pomagamo, da dobite potne listine in delamo ofidavite za prijatelje, ki pridejo sem. Mi pomagamo pošiljati v Evropo.

Iznamo moze v našem tujezemskem oddelku, ki govorijo vaš jezik.

4% OBR. NA PRIHRANKE

Vložite svoj denar v to banko, kjer je vaš denar varen in ga dobite, kadar ga hočete, in kjer vam nosi 4 odst. obresti.

OFFICES

West 25th at Franklin
West 25th at Archwood
Lorain at West 47th
Lorain at West 89th
Lorain at West 99th
Detroit at West 117th
Detroit at West 101st
Bedford, Ohio
Willoughby, Ohio
Painesville, Ohio
Lorain, Ohio

BANKA ZA LJUDSTVO.

HITRA POMOC

Oslabljeni valod protistokoga dela, izdelanost, okrožiti sklopi in milico, slahotni hrubi, protegnjenje in ispanjenje, temu je lahko hitro odpomoci s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijetalja v potrohi"

Drusino, ki se odmah spoznala njegovo stvarilno moč, ne bodo vsi brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vsaki varstvo je opremljen s nalo tvorniškega znamke

SIDROM

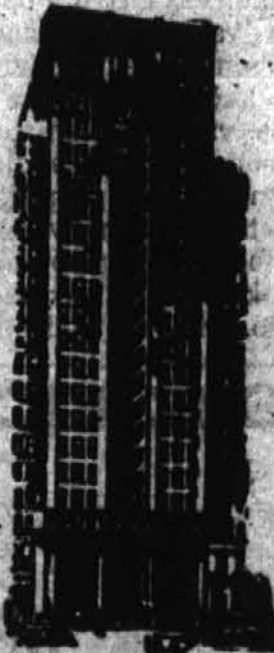
Če nima zavojček to tvorniške znamke, ni pristen in ga zavrnite. 65 in 70 centov v vsaki lekarni ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 324-326 Broadway, New York

NAMESTO KRON

pošljite Dolarje v Jugoslavijo

Glavni urad: American Express Co. 65 Broadway, N. Y.

Ustanovljeno 1841
Kapital \$18.000.000

The American Express Company prodaja tujezemake drafte in tujezemske money odre, NAKAZANE V AMERIKANSKIH DOLARJIH za pošiljatev v Jugoslavijo. Ko dosepejo ti money ordri v domovino se spremenijo v kroge kakor je tedaj cena. KER V JUGOSLAVIJI ZAHTEVAJO DOLARJE, SE DOBI V JUGOSLAVIJI VEČ KRON ZA DOLAR KAKOR PA TUKAJ.

Ceke ali money odre morete kupiti v vsakem večjem uradu American Railway Express, podružnici ali uradih American Express Company, v New Yorku, Bostonu, Philadelphiji, Baltimore, Washington, Buffalo, Pittsburg, Cleveland, Cincinnati, Chicago, Detroit, Minneapolis, Milwaukee, St. Louis, Kansas City, San Francisco, Los Angeles, Seattle in Montreal.

Ali pa pošljite v vašem materinem jeziku na nazlov spodaj, priložite ekspresni money order ali poštni money order za svoto katero želite poslati, dajte svoje ime in naslov onega, kateremu želite poslati.

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT "N"

American Express Co.,

65 Broadway, New York.

Clevelandski urad: 2048 East 9th St.

Kadarkoli pošiljate denar kamorkoli, shajevajte vedno American Express Co. recept za nje. To je zavarovalnica proti zgubi.

SVETLOBA IN SENCA.

POVEST
SPECIAL
DR. FR. DETELA.

"Bric doma?" je vprašal skozi okno.
"Grem gledat," se je oglašil Bric in pomolil glavo vun.
"Tone, pridi no noter!"
"Ne, ti pojdi vun! S teboj bi rad govoril."

"Ze vem, kaj," je dejal Bric in obuval čevlje. "Zaradi Janeza. Ali jaz sem ga že tako v roke vzel kakor tisto starih škripetov."

Ogrnil je suknjo in se pridružil Tonetu. Ko sta bila na samem, se je začel opravičevati, da ni takoj povedal, kam da zahajata fanta.

"Kar pusti, Bric!" je dejal Tone. "Saj je Gašper zapeljal Janeza, in jaz bi se moral opravičiti. Ti si ne moreš nič oponesti, in jaz imam tudi čisto vest. Se je že moralo tako zgoditi, in Bog ve, čemu je to dobro. Ampak nekaj drugega imam na srcu." Povedal mu je, kakšen očitek da mu je vrgel Gašper v obraz.

"Kaj? Ta malopridnež!" se je razsrdil Bric. "In ti mu nisi povedal, kdo da je ubil Miha? Kaj mu ti prizanašaš, ko ni vreden nobenega usmiljenja! Z dobroto ne opraviš pri hudobnih ljudeh nič. Kaj imaš vedno odprto roko? Stisni enkrat pest! Če bežiš pred psom, te bo popadel; ustavi se, pa bo odskočil in stisnil rep med noge."

"Gašper je zapeljan siromak," je dejal Tone. "Kako bi mu mogel ograditi jaz spomin na očeta? Jaz bi le rad vedel, kdo da mu je vse to natvezel."

"V pol ure ti pridem povedat," je dejal Bric in šel takoj nad sina Janeza.

Janez se je nekaj ustavljal, češ, da ne mara prenašati pošt, da noče ovajati, navsezadnje pa se je podal. Kmalu je vedel Tone, da je pravi krivec Rožman, priče pa Gašper sam in Janez in povrhu še Terev.

Janez, ki ga je bila po tej izpovedi spekla moška vest, je poiskal še tisti večer Gašperja in mu povedal, kako da ga je oče izpovedal in da ni mogel res nič utajiti.

"Ali bo Klančar tožil?" je vprašal Gašper.

"Ne vem," je dejal Janez; "ampak če toži, bova morala midva pričevati."

"He, kaj!" je zmignil Gašper z rameni, "naj se izkaže resnica. Če je Rožman obrekoval, naj plača ali pa sedi. Kaj pa zavaja ljudi?"

Tisti večer fanta nista šla k Rožmanu. Tone pa se je odpravil drugega jutra k sodišču tožiti Rožmana.

Bric, ki je bil prepričan, da ravna Tone z Gašperjem preobzirno in prerahlo in da bi več dosegel, če bi ga trdo prijel, se je jezil doma in premetaval po svoji skrinji spise in knjige in razno drobnjav, ker je iskal tistega pisanja, ki ga je bil podpisal rajni Gašper na smrtni postelji. Misli je že bil, da ga ne bo potreboval; a zdaj si je štel v dolžnost potegniti se za Toneta in izbiti prevzetnemu fantu objestne misli iz glave in kaznovati njegovo nevhvaležnost. Spoznati je moral Gašper, kako je Tone trpel po nedolžnem in molčal, kako je skrbel in delal za Gašperjeva dva otroka več, kot je bil dolžan, ne da bi se katerikrat pohvalil, in ko mu je nevhvaležnost zalucila v obraz krivični očitek, se ni znošil nad neprevidnim oponašalcem. Čim rajši je imel Bric Toneta, čim bolj ga je spoštoval, tem huje se je srdil na Gašperja, ki se mu je zdel nevreden vsakega prizanašanja. "Da odpušta Tone svojemu dolžniku," si je dejal, "to je lepo in krščansko, in jaz ne vem, ali bi mu jaz tudi tako odpustil, če bi se bil pri meni zadolžil; toda saj ni moj, Tonetov dolžnik je, kaj bi mu jaz odpustil!"

Našel je kos ožoltega papirja, nateknil nocočne, razgrnil list. Stisnil je ustnice in zlobno se namuzal; držal je pravo pisanje v rokah. Vteknil je list skrbno v žep, vzel klobuk in šel.

Ko je prišel Bric na Žagarjevo dvorišče, je stopil Gašper ravno iz hleva, kjer se je bil nekaj jezil na hlapca. Bil je tudi sicer slabe volje, ker mu je hodilo po glavi, kaj da nastane iz tega, kar mu je bil izporečil Janez.

"Kaj bo dobrega?" je vprašal, obstal in uprl roke v bok.

"Dobrega nič, Gašper," je dejal Bric. "Stopiva malo v hišo, ker bi jaz rad s teboj samim govoril."

"Brez prič?"

"Brez prič; ampak lahko ti dam pisano, kar ti bom povedal."

Gašper se je nekoliko obotavljal, nekoliko si pomišljal in se obrnil počasi za Bricom.

"Vi ste hudi," je dejal, "ker mislite, da sem vam izpeljal Janeza."

"O, Gašper, to je mala reč. Saj vem, da Janeza nisi ti silil, in tega bom že jaz krtil. Ampak nekaj drugega ti moram povedati." Začel je počasi in s poudarkom pripovedovati, kakšna siromaka da sta bila Gašper in Jerica, ko ju je vzel v svoje varstvo Tone; hiša, živina, polje, vse zanemarjeno, in dolgovi toliko, da ni bila pravzaprav nobena ped zemlje njiju last. "Potem pa je začel Tone gospodariti za vaju."

"In za sebe," ga je prekinil Gašper.

"Poslušaj me najprej ti do konca," je dejal Bric; "potlej bom pa jaz tebe, če boš vedel kaj povedati." Bric je nadaljeval, koliko truda in skrbi da je prizadela Tonetu rešitev domače zemlje, ki so si jo hoteli sosedje, zlasti Križman in Rožman, kar razdeliti. Kako se je mučil sam in sestra z njim in kako si nista zaračunila za ves svoj trud, da vsa pota in sitnosti nobenega krajcarja, ampak vse obrnila na to, da se je ohranil dom domačima otrokoma; koliko da sta prenesla iz ljubezni do sirot nagajanja, zavisti, obrekovanja in kako sta naposled po dolgih truda in skrbi polnih letih, ko sta bila otroka samo še za nadlego in oviro, izveleka zavožena kola iz močvirja. Potem pa je pod spretnimi in varčnimi rokami dobrega variha rastlo premoženje in s premoženjem nevoščljivost in jeza sosedov, ki se jim je zdelo, da so prevarjeni, ker ni prešlo posestvo poceni v njih roke, ker jim nista postala Gašper in Jerica hlapci in dekla. "Tvoji hiši se ni treba zdaj skrivati pred nobeno drugo v vasi, in lahko boš gospodaril, če boš količkaj gibal; če boš pa popival in zapravljaj, kakor začenaš, potem se je zastoj trudi Tone, potem bi ti morali novega variha postaviti, da bi te držal v brzdah kakor trmastega konja. In ti, ki si sam takšen, ki si nisi še toliko prislužil, kolikor si zajedel, si upaš Tonetu očitati krivičnost!"

"Drugi ljudje pa drugače govorijo," se je jezil Gašper.

"Kaj pa poslušaj ti druge ljudi? Ali niso to tisti, ki so te hoteli pregnati iz hiše in posestva? Sram te bodi! No, rec poslušaj svoje sovražnike in hudobnež sovražnike svojih prijateljev. In kar je najgrše, najostudnejše, kar smrdi do neba, ti si oponesel, od drugih naučen, najboljsemu klobuku, da je ubijalec."

"Tako se je govorilo," se je izvijal Gašper.

"Kdor je govoril, ta bo odgovarjal, in tudi ti bi odgovarjal, če bi ti zopet in zopet in po nepotrebnem ne bil prizanesel Tone. Jaz pa ti ne bom prizanašal, ker nisi vreden, in da boš vedel, komu si ti očital ubojstvo in čigav sin da je to očital nedolžnemu človeku, ti povem tukaj, brez prič, pripravljen sem pa tudi povedati pred pričami, da je ubil tistega nesrečnega

Miha tvoj oče."

Gašper je ostrmel, kakor da bi ne bil razumel pomena teh besed. Prijel se je za mišo in prebledel. Naenkrat mu je šinila kri v glavo, in oči so se mu zablistale.

"To je laž!" je hropel.

"Laž?" se je strupeno nasmehnil Bric. "Lažejo tisti, ki so tebe učili, in za njimi lažeš ti. Jaz pa govorim resnico in jo izpričam, kjer bo treba, in z menoj tudi Tone. Sicer pa pokličem za pričo lahko tudi tvojega očeta samega Glej!"

Potegnil je pisanje iz žepa. — "Glej! — Iz rok ne dam — podpis tvojega očeta na smrtni postelji. Pokazal še nisem nikomur, in Tone bi bil hud, če bi vedel, da kažem tebi potrdilo svojih besed. Ampak jaz ti ne morem odpustiti, kar si zagrešil proti Tonetu. Zdaj vidiš, kakšen človek je Tone in kakšen si ti. Zaradi zločina tvojega očeta je bil Tone po nedolžnem osumljen in med preiskavo zaprt; za tebe in tvojo sestro je delal brezplačno, za božje plačilo, kar boš videl iz obračuna, skoraj dvajset let; ti pa mu očitaš sebičnost in goljufijo in ubojstvo. Ali moreš še pokazati belemu dnevu svoj nesramni obraz? Jaz sem ti povedal, kar ti gre; ti pa se pojdi zahvaliti v tisto šolo, kjer so te izučili!"

Gašper je ostal sam; strmel je predse, zbiral misli, škripal z zobmi in zmajeval z glavo. Čez dolgo časa se je toliko umiril, da je začel zagovarjati samega sebe, češ, da si sam ničesar izmislil, da bi bil stric lahko vse to tudi od drugod slisal, da mu sploh nič posebnega ni očital; zakaj o drugih varhih se najbrž ne govori nič drugače, in da v pretepu fant fanta ubije, se prav mnogokrat pripeti, in nesreča je na obeh straneh. Prav seveda ni bilo, da je on tako govoril, da se je on toliko izpozabil. Vroč je postal Gašperju; po ušesih so mu šumele Bricove besede; jezil se je, da ga ni bil ustavil, da ga ni zavrnil, ko ga je ošteval kakor smrkavca. A kako naj bi ga bil zavrnil, ko je imel Bric resnico in pravico na svoji strani! Tako politično hudoben Gašper še ni bil; na dnu srca se je že sramoval svojega ravnanja, dasi se mu je zdelo, da ga je sram le zato, ker ga je bil Bric zdelal. Ali naj bi bil iz hiše zapodil očeta svojega prijatelja? Saj zameriti se pravzaprav ni moglo Bricu, da se je potegnil za Toneta; ampak zlepa naj bi mu bil dopovedal, da se moti. Zmoti se lahko vsak človek; ali ga je treba zato tepsti?

Tako je spoznaval Gašper, da je zašel na krivo pot, dasi brez svoje krivde, zapeljan. Zapeljali so ga bili najprej Križmanovi, potem pa Rožmani. Kako si je mogel on, pošten človek, misliti, da ti obrekujejo in lažejo! Zato je tudi prav, da se kaznujejo. Seveda je neprijetno, da so prišle besede takorekoč po njem na dan. Kdo mu bo zdaj še kaj zaupal? He, kaj! si je mislil, takih stvari mi ni treba zaupavati, ki mi napravljajo poznejše sitnosti. In zdaj še očetov spomin, ki je bil že zatoni kakor sanje, ki se razprše, ko se prebudiš! Zdaj so zopet oživele neprijetne, iz davnih časov znane podobe, in dolge črne senice so se vlekle za njimi. Kar je on druge mu očital, to je njega zadelo, po pravici; zakaj njegov očitek je bil krivičen in namerjen na nedolžnega človeka.

Gašper si je potisnil klobuk na čelo in šel iz hiše, kjer ga je dušil težki zrak. Iz kuhinje se je oglašila Jerica, da naj nikamor ne hodi, ker bo kmalu kosilo na mizi. "Jaz ne bom kosil," je dejal Gašper.

"Zakaj ne?" je vprašala sestra.

"Ne morem. Sami kosite!" Obrnil se je za hlevom na polje, ker je hotel biti sam s svojimi težavami.

Tetrev ga je bil spazil.

"He, Gašper, Gašper!" je hitel za njim.

"Kaj pa hočete?" je ga banal Gašper čelo.

"Gašper," je dejal sorodnik in prijel Gašperja za ramo, "danes ni Toneta doma; danes mi lahko vrneš tisti fižol in krompir, ki mi ga je bil Tone vzel."

"Ali vam ni Tone povedal, da ne smem?" je dejal Gašper in začel hitreje stopati.

Tetrev ga je začuden pogledal in pospešil korak. Za svoja leta je še dobro hodil.

"Pustite me pri miru!" je dejal Gašper. "Danes Vas ne maram poslušati."

"Pa drugič, Gašper, pa drugič," je silil mož. "Saj se nič ne mudi. Snoči te pa ni bilo pri Rožmanu. Prijetna družbica nas je bilo, in tebe smo zelo pogrešali. Reza je bila žalostna."

"Jaz ji ne morem pomagati."

"Kdo pa drugi! Bodi pameten, Gašper! Stvar je tak: Pet tisoč, in stara dva bosta najbrž še kaj primeknili; dekle pa, kakor se spodobi. Pa saj imaš sam oči."

"Z Bogom, Tetrev!"

"Gašper, Gašperček, kam pa dirjaš? Kako sem se zasopel! Ti, še nekaj! Ali je res šel Tone Rožmana tožiti?"

"Res, in prav ima. Jaz bi ga tudi."

"Kaj pa imata vendar? Jaz nisem nič slisal in ne vem nič."

"Če nič ne veste, kaj pa govorite?"

Dalje prihajajo.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Bolečine v križu

so zelo pogosto vlad nerednih ledic. Tak simptom je največkrat prvo znamenje, ki vas opozarja na delovanje ledice in mahu na delata pravilno. Popravljajte. Rabi

**Severa's
Kidney and Liver
Remedy**

(Severova Zdravila za ledice), ki je priporočljivo kadarkoli potrebuje ledice ali mahu tonika. Vzemite ga proti vnetju mehurja in ledic, neobnavljanju krvi, proti otekanju goste urine, bolečinam pri uriniranju, otečenim nogam, kar prihaja vlad nerednosti ledic. Cena 75 centov in \$1.25 ter 5c in 5c davka. Napredaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

ODDAJO SE DVE SOBI v najem za 2 fanta. Vprašajte na 1371 E. 41st St. (61)

NAPRODAJ JE POHISTVO, seta za jedilnico, dobra peč za kuhanje in drugo blago. Vprašajte na 6807 Whitney-a

RAD BI ZVEDEL za MARIJO KRALJ. Prosim ako kdo ve za njen naslov, naj naznani na 3141 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio (62)

DVE SOBI SE ODDAJO ZA 2 fanta. 1371 E. 41st St. (62)

NAPRODAJ JE MAXWELL Touring avtomobil, cena \$350. V izvrstnem položaju, popolnoma opremljen. Jako poceni. 6822 Parkgate Ave. Tel Eddy 1251 R.

Dr. J. V.

ZUPNIK,

SLOVENSKI
ZOBO - ZDRAVNIK,

6127 ST. CLAIR AVE.
Knausovo poslojpe nad Grdinovo dvorano.

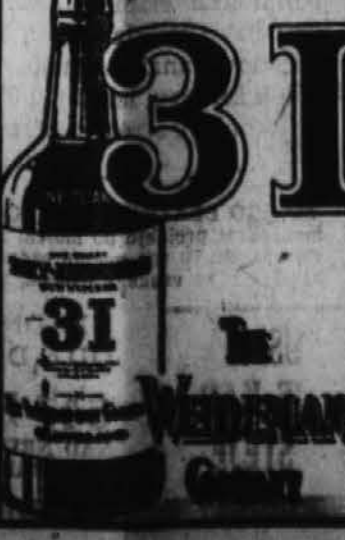
Najboljše zobozdravniško delo po nizkih cenah.

URADNE URE: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.

Liberty bondi se sprejemajo za v plačilo polne vrednosti.

PIJTE

OUR NUMBER

VABILO na SLAVNOST

KI JO PRIREDI

DRUŽBA SLOVENSKI NARODNI DOM V NEWBURGU

V NEDELJO, DNE 13. JUNJA 1920., OB PRILIKI

OTVORITVE

SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA

VSPORED:

1. Domača društva se zberejo točno ob 12. uri opoldne vsako na svojem mestu.
2. Društva iz Loraina, Collinwooda in Clevelanda se zberejo ob 1. uri pop. na vogalu 81. ceste in Union Ave. (novi Mansfield) kjer jih bo čakala godba.
3. Pohod. A. Društva na Marble Ave. pridejo z godbo na čelu na 81. cesto, kjer se njim pri Plutovi dvorani pridružio druga društva. Nato skupno korakamo do Mansfield, tam se spojimo z društvi iz Loraina, Collinwooda in Clevelanda. Skupni spreved se potem pomika po 82. cesti do Crofood Ave. in nazaj na 81. cesto, potem pa do vogala 80. ceste, kjer počakamo točno ob 1:30 pop. župana ter drugih govornikov, nato pa gremo skupno k stavbi Slovenskega Narodnega Doma.
4. Pozdravni govor, govori predsednik John Lekan. Otvoritev Doma in pohod v dvorano.
5. Govor predsednika. Razvije ameriške zastave, med razvitjem poje društvo Slovenija, "Star Spangled Banner".
6. Razvije slovenske zastave, med razvitjem poje društvo Zvon.
7. Govor bota in botre, sledi duet, pojeje tovarišici Agnes Bobnar in Rotija Pucelj.
8. Govori Rev. J. J. Oman. Petje.
9. Govori župan Hon. W. S. Fitzgerald. Petje.
10. Govori councilman John McNaughton. Petje.
11. Govori Ed. H. Haserodt, county clerk. Petje.
12. Pozdravni govor gg. Ivan Zorman in Anton Grdina.
13. Pozdravni govor predsednikov društev iz Loraina, Collinwooda, Clevelanda in Newburga.
14. Nastop skupnih pevskih društev.
15. Otvoritev ples: a) Prvi ples bo dan na dražbo. Kateri par največ daruje za S. N. Dom, bo prvi plesal. b) Drugi ples je ples delničarjev. c) Prosti ples in zabava.
16. Licitacija lepih predmetov in obilni srečlov, kakor tudi za jed in pijačo bo dobro preskrbljeno.

Družba Slovenski Narodni Dom tem potom vabi vse Slovence iz Loraina, Collinwooda, Clevelanda in drugod, da se v obilnem številu udeležijo te slavnosti ter nam tako pomagajo dostojno praznovati pomembni dan, ki je napočil po velikem delu in naporu, dan otvoritve S. N. Doma. Pridite, združite se z nami in pokažite tako svetlo, da smo edini in složni, kadar se gre za narodno stvar.

Za obilno udeležbo se priporoča in zahvaljuje

Odbor S. N. D. v Newburgu.

Spomnimo se naših dragih umrlih.

V NEDELJO 30. IN V PONDELJEK 31. MAJA JE AMERIŠKI PRAZNIK DAN KINCANJA GROBOV, DECORATION DAY. Ta dan je nastal v spomin onim ameriškim boriteljem za svobodo, ki so izvojevali svobodno republiko za Združene države. Obenem pa je spominski dan vseh naših dragih preminulih, ki so se preselili v večnost. Počastimo ta dan s tem, da

Okrasite grobove s cveticami

Pomlad je tukaj, narava se je odela v bujno zelenje, glejte, da vaši dragi umrli ne ostanejo pozabljeni. V črni zemlji imate mogoče očeta, ljubljeno mater, drago sestro, pridnega sina, nepozabno hčerko, staro mater, brata, ali druge sorodnike. Spomnite se jih ta dan s cveticami. Pri nas dobite vsakovrstne sveže cvetice, posebno pripravne za grobove, in jaz vam sam posadim cvetlice na grob, kakor želite.

Oglasite se pri domačem podjetju, kjer boste točno postreženi z najboljšim blagom po nizkih cenah.

SLAPNIK & CO.

EDINI SLOVENSKI CVETLČARJI

6113 St. Clair Avenue,

Cleveland, Ohio